

Άγιος Θεοφάνης ο Έγκλειστος: Καλή ψυχική κατάσταση

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ο Χριστός με τον άγιο Μηνά. Προσέξτε πώς με το δεξί Του χέρι ο Χριστός αγκαλιάζει τον άγιο, ο οποίος είναι φίλος Του και αδελφός Του, και κοινωνός της χάριτός Του.

Αιγυπτιακή εικόνα του 6ου - 7ου αιώνα. Παρίσι, Μουσείο του Λούβρου.

Η καλή ψυχική κατάσταση, που βιώσατε, είναι καρπός της χάριτος του Θεού. Η χάρη δίνεται σ' όποιον με ειλικρίνεια στρέφεται στον Κύριο, όπως λέει ο άγιος Μακάριος ο Αιγύπτιος. Και δίνεται στην αρχή. Ύστερα κρύβεται. Αυτό γίνεται με θεία παραχώρηση, για ν' αντιληφθούμε την αξία της και να τρέξουμε ξοπίσω της, αναζητώντας την με κόπο και αγώνα.

Αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να συγκριθεί με καμιά φυσική έξαρση. Είναι εντελώς ιδιαίτερη και βιώνεται μόνο με την παρουσία του Κυρίου στην ψυχή.

Πως διατηρείται μέσα μας η θεία χάρη.

Τη χάρη του Αγίου Πνεύματος την αποκτούμε με τα ιερά Μυστήρια του Βαπτίσματος και του Χρίσματος. Με τη συμμετοχή στη θεία λατρεία της

Εκκλησίας μας, με την προσευχή με τον πνευματικό αγώνα και με την εργασία των αρετών η χάρη συντηρείται και ενεργοποιείται μέσα μας. Ένα καλό μέσο για το σκοπό αυτό είναι και η καρδιακή προσευχή, που ελκύει το Πνεύμα και συνάμα αποτελεί καρπό της χάριτος Του.

Θεία χάρη και επιθέσεις των παθών.

Όταν νιώσεις, λέει ο αββάς Ισαάκ, την ιδιαίτερη ενέργεια της χάριτος, ρίξε μιάν αυστηρή ματιά ολόγυρα, μήπως σου έχει στηθεί κάποια παγίδα. Την ώρα τούτη μπορεί να σου επιτεθεί ύπουλα κάποιο πάθος, και μάλιστα η υψηλοφροσύνη, η έπαρση, ο αυτοθαυμασμός. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, φέρε στο νου σου όλα τ' αμαρτήματα της προηγούμενης ζωής σου, αυτά για τα όποια σε ελέγχει η συνείδηση σου, αυτά για τα όποια δεν σου πρέπει θαυμασμός. Και με τη μνήμη των αμαρτημάτων σου θάψε τους υπερήφανους λογισμούς σου, όπως με το χώμα καλύπτουμε μια μικρή φλόγα πριν προκαλέσει μεγάλη πυρκαγιά. Την οίηση, μ' όποια μορφή κι αν εκδηλώνεται, την ακολουθούν πολλά κακά. Ο Κύριος να μας σώσει απ' όλα αυτά!

Η ενέργεια της θείας χάριτος στην ψυχή.

Η χάρη, όπως λέει ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, μας κάνει να περιφρονούμε και να ξεχνάμε τα πάντα, γήινα και ουράνια, πρόσκαιρα και αιώνια, όλα τα δημιουργήματα, κάθε κτίσμα. Γιατί, όταν μας επισκεφθεί η χάρη, η καρδιά μας γεμίζει από αγάπη στο Θεό. Και τότε για τη ψυχή δεν υπάρχει τίποτ' άλλο, πέρα από την ίδια και τον Πλάστη της.

Θεία χάρη και ανθρώπινη βούληση.

Όλα τα καλά γεννιούνται μέσα μας με τη συνεργασία της ελεύθερης βουλήσεως μας και της χάριτος του Θεού. Και πώς πραγματώνεται αυτή η συνεργασία; Ο άνθρωπος αρχίζει με καλή προαίρεση και ένθεο ζήλο ν' αγωνίζεται λ.χ. για κάποιαν αρετή. Ο Θεός, βλέποντας την αγνότητα των προθέσεων και την ειλικρίνεια της επιθυμίας του, τον αξιώνει να την αποκτήσει. Θέλεις ν' απαλλαγείς από την οργή; Αγωνίσου εντατικά γι' αυτό, και ο Θεός θα σου χαρίσει την πραότητα. Θέλεις ν' αποκτήσεις την αδιάλειπτη προσευχή; Κοπίασε εγκάρδια στην προσευχή, και ο Θεός θα σου τη δώσει. Μόνος σου, δίχως τη θεία χάρη, τίποτα δεν θα κατορθώσεις. Αλλά και η χάρη τίποτα δεν θα σου προσφέρει, αν πρώτα δεν αγωνιστείς.

Πηγή: Οσίου Θεοφάνους του Εγκλείστου, Χειραγωγή στην Πνευματική Ζωή, Ι. Μ. Παρακλήτου, Εκδ. ε΄, 2005, σ. 22-23.